

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia
1.3 Intézet	Római Katolikus Didaktika Teológia
1.4 Szakterület	római katolikus teológia
1.5 Képzési szint	BA
1.6 Szak / Képesítés	Vallástudomány

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Ökumenizmus						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Prof. dr. Zamfir Korinna						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Prof. dr. Zamfir Korinna						
2.4 Tanulmányi év	1.	2.5 Félév	1.	2.6 Értékelés módja	kollokvium	2.7 Tantárgy típusa	opcionális

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					20
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					10
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					10
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama					44
3.8 A félév össz-óraszama					100
3.9 Kreditszám					4

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• nincs
4.2 Kompetenciabeli	• alapvető dogmatikai ismeretek • a zsinatok tanításának és az egyházzszakadások történetének ismerete

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• Táblával és videoprojektorral felszerelt terem; Schoology online platform
5.2 A szeminárium lebonyolításának feltételei	• Táblával és videoprojektorral felszerelt terem; intézeti könyvtár; Schoology online platform

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	• az ökumenikus mozgalom és a katolikus egyház ökumenikus elköteleződésének ismerete • a kritikai-konstruktív reflexió képessége a teológiai szövegek olvasásában és értelmezésében • a felekezeti viszonyok ismerete • a biblikus és szisztematikus teológia integrálásának képessége • az egyháztörténeti ismeretek alkalmazásának képessége

Transzverzális kompetenciák	• az empátia és a párbeszédkészség fejlesztése • a kutatásetika elveinek, követelményeinek tisztelete

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	• az ökumenikus mozgalom és a katolikus egyház ökumenikus elköteleződésének megismertetése • az ökumenikus teológia megalapozása
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	• az Egyházak Ökumenikus Tanácsa és más fórumok ökumenikus munkájának megismertetése • a katolikus egyház álláspontjának és fontosabb ökumenikus dokumentumainak (UR, ÖD, UUS) megismertetése • a felekezeti viszonyok és ökumenikus kezdeményezések megismertetése

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Az ökumenizmus. A főbb keresztény hagyományok sajátosságai. Közös hit; teológiai és gyakorlati különbségek.	előadás	Zamfir, <i>Ökumenikus teológia</i> , 5-7, 12-18.
2. Az ökumenikus mozgalom kezdetei. Az EÖT és az ökumenikus párbeszéd.	előadás	Békés, <i>Krisztusban mindnyájan egy</i> , 11-28. Zamfir, <i>Ökumenikus teológia</i> , 8-12.
3. A katolikus egyház álláspontja az ökumenikus mozgalommal kapcsolatban 1950 előtt.	előadás	Pius XI, <i>Mortalium animos</i> Békés, <i>Krisztusban mindnyájan egy</i> , 50-60. Zamfir, <i>Ökumenikus teológia</i> , 19-28.
4. A katolikus egyház ökumenikus elköteleződése.	előadás	Zamfir, <i>Ökumenikus teológia</i> , 29-33.
5. A <i>Lumen gentium</i> ökumenikus jelentősége. A kommunió-egyháztan.	előadás	<i>Lumen gentium</i> Békés, <i>Egyház</i> , 69–79. Kehl, <i>Die Kirche</i> , 63–93, 419–422 Zamfir, <i>Ökumenikus teológia</i> , 34–36
6. Az <i>Unitatis redintegratio</i> .	előadás	<i>Unitatis redintegratio</i> Kránitz, <i>Unitatis redintegratio</i> , 135–159. Zamfir, <i>Ökumenikus teológia</i> , 37–49.
7. Az <i>Ökumenikus direktórium</i> .	előadás	<i>Ökumenikus direktórium</i> Zamfir, <i>Ökumenikus teológia</i> , 37–49.
8. <i>Ut unum sint</i> .	előadás	<i>Ut unum sint</i> Zamfir, <i>Ökumenikus teológia</i> , 49-50.
9. Újabb tendenciák a katolikus egyházban (<i>Dominus Iesus</i>).	előadás	<i>Dominus Iesus</i> Kehl, <i>Die eine Kirche und die viele Kirchen</i> Neuner, <i>Kirchen und kirchliche Gemeinschaften</i> , 196–211. Zamfir, <i>Ökumenikus teológia</i> , 50-52.
10. A katolikus-ortodox kapcsolat állomásai – lehetőségek és nehézségek. Az uniatizmus kérdése.	előadás	Békés, <i>Krisztusban mindnyájan egy</i> , 45-49 Marga, <i>In dragoste si adevăr</i> Zamfir, <i>Ökumenikus teológia</i> , 186-196. Zamfir, <i>Katolikus–ortodox ökumenizmus</i>
11. A katolikus-protestáns párbeszéd lehetőségei és nehézségei.	előadás	Zamfir K., <i>Ökumenikus teológia</i> , 71–79
12. A megigazulásról szóló katolikus-lutheránus	előadás	<i>Közös nyilatkozat a megigazulásról</i>

párbeszéd.		Zamfir, <i>Ökumenikus teológia</i> , 172-185
13. Az EÖT egyháztana. A koinonia modell.	előadás	<i>The Nature and Mission of the Church</i> Zamfir, <i>Ökumenikus teológia</i> , 80–88. Vik, Koinonia, 21-48
14. Az ökumenikus Charta. Az ökumenikus párbeszéd mai tendenciái.	előadás	<i>Charta Oecumenica</i> Zamfir, <i>Charta Ecumenica</i> , 21–36. Zamfir, <i>Ökumenikus teológia</i> , 221–224.
Könyvészet Zamfir K., <i>Ökumenikus teológia</i>, Kv., 2007. Zamfir K., <i>A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd eredményei</i>, Kv., 2007. II. János Pál, <i>Ut unum sint. „Hogy egyek legyenek” kezdetű enciklikája az ökumenikus törekvésekről</i>, Budapest, 1996 XI. Pius, <i>Mortalium animos Apostoli Körlevél a római szentszékekkel közösségben élő pátriárkákhöz, primásokhoz, érsekekhez, püspökökhöz és más rendes joghatóságú főpapokhoz Az igazi vallássegység elősegítéséről</i>, Budapest, 1928. <i>A II. vatikáni zsinat dokumentumai</i>, ford., szerk. Diós I., Budapest, 2000 Hittani Kongregáció, <i>„Dominus Iesus” nyilatkozat Jézus Krisztus és az Egyház egyetlen és egyetemesen üdvözítő voltáról</i>, Budapest, 2000. Keresztények Egységét Előmozdító Pápai Tanács, <i>II. Ökumenikus direktórium. Az ökumenizmus elveinek és szabályainak alkalmazásáról</i> (1993), Római Dokumentumok IV, Budapest, 1996. Lutheránus Világszövetség, Római Katolikus Egyház, <i>Közös nyilatkozat a megigazulásról</i>, <i>Mérleg</i> 2 (2000) 179–190. WCC, <i>Baptism, Eucharist, and Ministry</i>, Geneva: WCC, 2004 (<i>Kereszttség, úrvacsora, lelkesítő szolgálat</i>, <i>Theologiai szemle</i> 6 [1982], 321–338). WCC, <i>The Nature and Mission of the Church</i>, Geneva: WCC, 2005. Békés G., <i>Egyház a Lélek erőterében. Alapvető egyháztani témák a II. vatikáni zsinaton</i>, Pannonhalma, 1999. Békés G., <i>Krisztusban mindnyájan egy. Keresztények egysége – utópia?</i>, Pannonhalma, 1993. Bergian, S.-P., <i>Ecclesiology in Faith and Order Texts</i>, <i>The Ecumenical Review</i> 46.1 (1994) 45–77. Congar, Y. <i>Szeretem az egyházat</i>, Bp., 1994. Kasper, W., <i>Egy Úr, egy hit, egy közösség. A jövő ökumenikus távlatai</i>, <i>Mérleg</i> 3 (2002) 280–296. Kehl, M., <i>Die eine Kirche und die viele Kirchen</i>, <i>Stimmen der Zeit</i> 1 (2001) 3–16. Kehl, M., <i>Die Kirche. Eine katholische Ekklesiologie</i>, Würzburg, 1992. Kránitz M., <i>Unitatis redintegratio határozat az ökumenizmusról</i>, in uő, <i>A II. Vatikáni Zsinat dokumentumai negyven év távlatából, 1962–2002. A zsinati dokumentumok áttekintése és megvalósulása</i>, Bp.,		

2002, 135–159. Marga, Irimie, <i>In dragoste si adevăr. Dialogul teologic oficial ortodoxo-catolic, de la Rodos la Balamand</i>, Cluj, 2000. Neuner, P., <i>Kirchen und kirchliche Gemeinschaften</i>, in M.J. Rainer (szerk.), „<i>Dominus Iesus</i>“: <i>Anstößige Wahrheit oder anstößige Kirche?, Dokumente, Hintergründe, Standpunkte und Folgerungen</i>, Münster, 2001, 196–211. Neuner, P., <i>Théologie œcuménique. La quête de l'unité des Églises chrétiennes</i>, Paris, 2005. Schneider, Th. (szerk.): <i>A dogmatika kézikönyve 1-2.</i>, Budapest, 1996-1997. Tillich, P., <i>Rendszeres teológia</i>, Budapest, 1996 Vik J., Koinonia / Communio – Ein ekklesiologischer Begriff in ökumenischer Perspektive, <i>Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Theologia Catholica Latina</i> 1 (2009) 21-48. Zamfir K., Charta Ecumenica, imbold pentru ecumenismul european si local, in <i>Charta Ecumenica</i>, Asociația Ecumenică a Bisericilor din România 2 (2005) 21–36. Zamfir K., Katolikus–ortodox ökumenizmus (?), <i>Vasárnap</i> (29.08.2008) http://www.vasarnap.katolikos.ro/archivum/old/archiv08/0829/fuzer.htm		
8.2 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A Lumen gentium ökumenikus vonzatai	diákok előadása, szövegelemzés	Lumen gentium közös olvasása
2. Az Unitatis reintegratio (1)	diákok előadása, szövegelemzés	Az Unitatis reintegratio első két fejezete
3. Az Unitatis reintegratio (2)	diákok előadása, szövegelemzés, kérdések megvitatása	Az Unitatis reintegratio utolsó két fejezete
4. Az Ökumenikus Direktórium az ökumenikus képzésről	diákok előadása, szövegelemzés, kérdések megvitatása	II. Ökumenikus direktórium
5. Az Ökumenikus Direktórium az ökumenikus imádságról és a nem szentségi jellegű istentiszteleti közösség lehetőségeiről	diákok előadása, szövegelemzés, kérdések megvitatása	II. Ökumenikus direktórium
6. Az Ökumenikus Direktórium a szentségi közösség lehetőségeiről és korlátairól	diákok előadása, szövegelem	II. Ökumenikus direktórium

	zés, kérdések megvitatása	
7. Az Ökumenikus Direktórium a vegyes házasságról, a katolikus fél kötelességeiről. Lehetőségek és problémák	diákok előadása, szövegelem zés, kérdések megvitatása	Ökumenikus Direktórium
8. Egység-modellek	diákok előadása, kérdések megvitatása	Békés, Keresztények egysége, Mérleg 73–90. Fries, Reznáció és remény, 136–142. Fries, Rahner, <i>Einigung der Kirchen. Princetoni javaslat</i> Zamfir, <i>A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd</i> , 340-371.
9. A gyakorlati ökumenizmus lehetőségei	műhely, példák	
10. Roger testvér, Taizé alapítója	diákok előadása, kérdések megvitatása	Spink, K., <i>Roger testvér, Taizé alapítója</i> , Budapest, 1989.
11. Film (<i>Beszélgetés Roger testvérral</i>)	film, kérdések megvitatása	
12. Ökumenikus gyakorlat	részvétel ökumenikus eseményen	
13. Ökumenikus gyakorlat	részvétel ökumenikus eseményen	
14. Kollokvium		
Könyvészet		
Zamfir Korinna, <i>Ökumenikus teológia</i> , Egyetemi Kiadó, Kv., 2007. Zamfir K., <i>A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd eredményei</i> , Egyetemi Kiadó, Kv., 2007. II. János Pál, <i>Ut unum sint</i> („Hogy egyek legyenek” kezdetű enciklika az ökumenikus törekvésekről), SZIT, Budapest, 1996. Paulus VI, <i>Matrimonia mixta</i> (1970), in <i>Enchiridion Vaticanum</i> . Documenti ufficiali de la Santa Sede 3, Bologna, ¹⁰ 1980, 1440-1453. <i>A II. vatikáni zsinat dokumentumai</i> , ford., szerk. Diós I., SZIT, Budapest, 2000. Hittani Kongregáció, „ <i>Dominus Iesus</i> ” nyilatkozat Jézus Krisztus és az Egyház egyetlen és egyetlen üdvözítő voltáról (ford. Diós I.), SZIT, Budapest, 2000. Keresztények Egységét Előmozdító Pápai Tanács, <i>II. Ökumenikus direktórium. Az ökumenizmus elveinek és szabályainak alkalmazásáról</i> (1993), Római Dokumentumok IV, SZIT, Budapest, 1996.		

Európai Egyházak Konferenciája, Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa, <i>Charta Oecumenica – Ökumenikus Charta. Irányelvek az európai egyházak bővülő együttműködéséhez, Mérleg 3 (2002) 297–306 (Charta Oecumenica. Guidelines for the Growing Cooperation among the Churches in Europe, Metropolitan Jérémie, President: Conference of European Churches, Cardinal Miloslav Vlk, President: Council of European Bishops’ Conference, 2001).</i> Magyar Katolikus Püspöki Konferencia, Magyarországi Református Egyház, Magyarországi Evangélikus Egyház, <i>Ökumenikus esketési szertartások rendje, http://www.katolikus.hu/aktualis/esketes-ajanlas.html</i> WCC, <i>Baptism, Eucharist, and Ministry</i>, Geneva: WCC, 2004 (<i>Kereszttség, úrvacsora, lelkesítő szolgálat, Theologiai szemle 6 [1982] 321–338).</i> Ágoston F., Vegyes házasság vagy ökumenikus házasság?, <i>Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Theologia Catholica Latina XLVI.1 (2001) 37-41.</i> Békés G., Keresztények egysége – utópia?, <i>Mérleg 1 (1993) 73–90.</i> Békés G., <i>Krisztusban mindnyájan egy. Keresztények egysége – utópia?</i>, Pannonhalma, 1993. Békés G., Péteri tisztség és szolgálat az egyházban, in uő, <i>Krisztusban mindnyájan</i>, 232-244. Fries, H., Rezignáció és remény között, <i>Mérleg 2 (1991) 136–142.</i> Fries, H., Rahner, K., <i>Einigung der Kirchen – reale Möglichkeit. Mit einer Bilanz „Zustimmung und Kritik“ von H. Fries (QD 100)</i>, Freiburg, Basel, Wien, 1985. Neuner, P., Ein katholischer Vorschlag zur Eucharistiegemeinschaft, <i>Stimmen der Zeit 7 (1993) 443–450.</i> Neuner, P., <i>Théologie œcuménique. La quête de l’unité des Églises chrétiennes</i>, Paris, 2005.		

9. A tantárgy tartalmának összhangba hozása az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásaival.

- A tantárgy tartalma megegyezik az egyetemi oktatásban a fontosabb egyetemeken tanított ökumenizmus tartalmával és módszereivel.
- A tárgy keretében figyelembe vesszük a kortárs ökumenikus kutatás eredményeit.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Az ökumenikus teológia eredményeinek elsajátítása	Kollokvium	75 %
10.5 Szeminárium	Az ökumenizmus teológia eredményeinek alkalmazási képessége	Szemináriumi tevékenység	25 %
	A szemináriumi témák elsajátítása	A kollokvium keretében	L. 10.4

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

• A zsinat ökumenizmussal kapcsolatos tanításának ismerete• Az Unitatis redintegratio és az Ökumenikus Direktórium előírásainak ismerete

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2021. jún. 2.

Prof. dr. Zamfir Korinna

Prof. dr. Zamfir Korinna

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

2021. jún. 4.

Prof. dr. Holló László